

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul al Institutului European din România” (www.ier.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Vera Fernández-Huidobro împotriva Spaniei - 74181/01

Hotărârea din 6.01.2010 (Secția a III-a)

Art. 6

Art. 6 § 1

Acuzație în materie penală

Pretinsă lipsă de imparțialitate în cazul unui judecător de instrucție: *art. 6 aplicabil*

Proces echitabil

Instanță imparțială

Lipsă de imparțialitate care aduce atingere unei cercetări judecătorești remediate de o nouă cercetare făcută de alt judecător de la o altă instanță: *neîncălcare*

În fapt – La momentul faptelor, reclamantul era secretar de stat pentru securitate în cadrul Ministerului de Interne. În 1988, un judecător central de instrucție a început cercetarea penală față de organizația teroristă denumită „Grupuri Antiteroriste de Eliberare” („GAL - *Grupos Antiterroristas de Liberación*”). În 1993, judecătorul central și-a luat concediu pentru motive personale ca să candideze la alegerile generale și să ocupe ulterior alte funcții în cadrul guvernării. În afara înființării unei comisii rogatorii, nu s-a întocmit niciun act de cercetare judecătorească important nici înainte de concediul său, nici în timpul înlocuirii sale. În timpul concediului, magistratul a ocupat, printre altele, funcția de secretar de stat în cadrul Ministerului de Interne. În 1994, timp de câteva zile, a avut o funcție de același grad în același interval ca și reclamantul, pe atunci secretar de stat pentru securitate în cadrul Ministerului de Interne (acesta din urmă a demisionat la scurt timp după aceea). Potrivit acestuia din urmă, cei doi aveau raporturi de dușmănie evidentă, pe fondul rivalității legate de atribuțiile lor politice, ceea ce ar fi ajuns până la provocarea demisiei sale, fapt pe care magistratul îl contestă. După câteva zile de la demisia sa din funcțiile din guvern, judecătorul central de instrucție a revenit la vechia sa funcție și astfel la cercetarea judecătorească în cauza GAL. Cercetarea judecătorească în această cauză a continuat în mod activ. În ianuarie 1995, judecătorul central l-a anchetat pe reclamant pentru prezumtive infracțiuni de deturnare de fonduri publice și lipsire de libertate în mod ilegal; acesta din urmă era acuzat că a jucat un rol – financiar și nu numai – în cadrul organizării GAL. Reclamantul a solicitat, fără succes, recuzarea magistratului pe motivul preinsei lipse de imparțialitate. A fost ținut în arest preventiv timp de câteva luni în 1995, fiind eliberat după ce a plătit o cauțiune. Din august 1995, cercetarea judecătorească a fost preluată la Tribunalul Suprem de un judecător delegat de la secția penală din motive de competență, pe motivul imunității parlamentare a unora dintre persoanele implicate. Noul magistrat a efectuat o nouă cercetare judecătorească, în cadrul căreia majoritatea actelor de cercetare judecătorească au fost efectuate din nou. Acesta a dispus reexaminarea depozitiilor luate de judecătorul central. Declarații au fost supuși unor interogatorii încrucișate cu avocații părților și au fost chestionați de judecătorul de instrucție delegat. De asemenea, s-a dispus obținerea unor probe suplimentare (înscrieri,

mărturii, expertize). La finalul cercetării, reclamantul a fost inculpat și pentru apartenența la o bandă armată. În 1998, dosarul cauzei a fost trimis spre judecare la Tribunalul Suprem. Excepția preliminară ridicată de reclamant cu privire la pretinsa lipsă de imparțialitate a judecătorului central a fost respinsă, secția penală considerând că dușmănia invocată de reclamant nu a fost dovedită. Reclamantul a fost condamnat la o pedeapsă de 10 ani de închisoare pentru deturnare de fonduri publice și lipsire de libertate în mod ilegal. Recursul *de amparo* declarat de reclamant la Tribunalul Constituțional a fost respins în 2001.

În drept – Art. 6 § 1: a) *Aplicabilitatea art. 6* – În măsura în care actele efectuate de judecătorul de instrucție influențează direct și inevitabil desfășurarea și, prin urmare, echitatea procedurii ulterioare, inclusiv procesul propriu-zis, Curtea consideră că, deși este posibil ca unele dintre garanțiile procedurale avute în vedere la art. 6 § 1 să nu se aplice în faza cercetării judecătorești, cerințele dreptului la un proces echitabil în sens larg implică obligatoriu imparțialitatea judecătorului de instrucție. De asemenea, dreptul spaniol dispune că judecătorul de instrucție, însărcinat cu cercetarea atât a probelor incriminatoare, cât și a celor dezincriminatoare, trebuie să respecte criteriile de imparțialitate. Tribunalul Constituțional consideră că acest judecător, ca oricare alt judecător, trebuie să fie imparțial din punct de vedere obiectiv și subiectiv. Art. 6 este aplicabil procedurii de cercetare judecătorească efectuată în prezenta cauză de judecătorul central de instrucție.

b) *Fondul* – Dosarul de cercetare judecătorească aferent prezentei cauze a fost repartizat judecătorului central de instrucție în 1989. Cu excepția comisiei rogatorii, nu s-a efectuat niciun act de cercetare judecătorească important înainte ca judecătorul să își ia concediu pentru motive personale. Abia după revenirea acestuia în funcția de judecător central de instrucție a fost reluată cercetarea judecătorească în dosarul cauzei într-un mod activ. Curtea consideră că, independent de relațiile personale conflictuale sau de dușmănia evidentă invocată, la originea invocării lipsei de imparțialitate obiectivă se află faptul că judecătorul a exercitat o funcție publică și a intrat în contact cu anumite persoane în acest context, și că a fost repus imediat în funcția de judecător de instrucție în dosarul penal deschis, *inter alia*, împotriva acelor persoane. Având în vedere circumstanțele cauzei, Curtea consideră că imparțialitatea judecătorului central de instrucție ar putea părea îndoielnică. Temerile reclamantului în acest sens pot fi considerate așadar justificate în mod obiectiv; în consecință, demersul obiectiv conduce la concluzia că, atunci când a fost repus în funcția de judecător după ce și-a luat concediu ca să candideze la alegeri și a reluat dosarul aferent prezentei proceduri, judecătorul central de instrucție nu întrunea cerința de imparțialitate impusă de art. 6.

Astfel, se ridică întrebarea dacă Tribunalul Suprem – în special judecătorul de instrucție delegat de la secția penală – a remediat deficiența respectivă. În speță, reclamantul a fost judecat și condamnat în unică instanță de Tribunalul Suprem care, la rândul său, a făcut o nouă cercetare judecătorească prin intermediul unui judecător nou. Cercetarea făcută de judecătorul central a fost așadar examinată și supusă controlului de către un nou judecător de instrucție din cadrul unei instanțe superioare. Părțile nu sunt de acord cu privire la întinderea cercetării făcute de judecătorul delegat de la Tribunalul Suprem. Curtea reține că activitatea acestui judecător nu s-a limitat la reproducerea cercetării anterioare, ci, din contră, a constituit o cercetare judecătorească nouă în cadrul căreia majoritatea actelor de cercetare judecătorească au fost efectuate din nou. De asemenea, chiar dacă reclamantul consideră noua cercetare judecătorească doar o reluare a celei făcute de judecătorul central, acesta nu pune la îndoială imparțialitatea personală a judecătorului de instrucție delegat de la Tribunalul Suprem. Deși este adevărat că judecătorul de instrucție delegat cunoștea deja persoanele care

trebuiau citate să dea declarații și că a continuat și a încheiat cercetarea începută de primul judecător de instrucție, părțile au avut totuși posibilitatea de a confirma sau infirma declarațiile lor atât în fața acestuia, cât și în dezbaterile orale de la Tribunalul Suprem, cu respectarea tuturor garanțiilor disponibile. În lumina celor de mai sus, Curtea concluzionează că imparțialitatea judecătorului de instrucție delegat de la secția penală a Tribunalului Suprem nu poate fi contestată și că judecătorul delegat a remediat astfel deficiențele cercetării judecătorești inițiale.

Concluzie: neîncălcare (patru voturi la trei).